

SÍNDICA DE LA UdG

MEMÒRIA ANY 2022

---

1. Introducció

“Pot ser que la gratitud no sigui la virtut més important, però si és la mare de totes les altres”.

Marcus Tullius Ciceró

Voldria que les meves paraules inicials, en la primera memòria com a síndica de la UdG, siguin d'agraïment i gratitud a la universitat que, d'acord amb els estatuts, m'ha confiat aquesta responsabilitat a través del rector que va proposar-me, el Consell de Govern que ho va considerar i el Consell Social que va aprovar el nomenament el passat mes de febrer de 2022. Agraïment, d'haver merescut la confiança per desenvolupar una funció al servei de la comunitat universitària centrada en la defensa dels drets i llibertats de totes les persones que la formen; gratitud, per encomanar-me una feina, la de síndica, que s'ha de distingir especialment per accentuar la vessant més humana de la Universitat, que s'ha de fonamentar en el suport, l'ajut i l'acompanyament a les persones que ho demanen, i s'ha d'orientar a la cerca d'equilibris, l'escolta, el diàleg i l'acord.

Aquest sentiment plaent i plàcid de gratitud per l'encàrrec rebut, va acompanyat del ferm compromís amb la justícia com a referent i horitzó permanent. Com diuen els Estatuts de la UdG (article 105), *“el síndic o síndica de la Universitat és l'òrgan encarregat de vetllar pels drets i les llibertats dels estudiants, del personal acadèmic i del personal d'administració i serveis davant les actuacions dels diferents òrgans i serveis universitaris. Així mateix, les actuacions de la síndica estaran sempre dirigides a la millora de la qualitat universitària en tots els seus àmbits, no estaran sotmeses al mandat imperatiu de cap instància universitària i es regiran pels principis d'independència i autonomia”.*

Assumeixo aquesta responsabilitat amb gran respecte pel que representa, amb plena convicció perquè comparteixo els valors i principis que la inspiren i amb la certesa de comptar amb la col·laboració de les diferents instàncies de la Universitat. Aquesta col·laboració l'he pogut ja percebre amb l'acollida amable, sincera i de plena disposició manifestada pels diferents responsables del govern i la gestió universitària, com els membres l'equip de rectorat, degans i deganes o caps d'unitats, així com els representants de diferents òrgans col·legiats i de participació, en particular el Consell d'estudiants, amb qui vaig mantenir diversos contactes durant els primers mesos.

També en aquest apartat de consideracions prèvies no seria de justícia -i de la síndica se li suposa, com ja hem dit, la principal virtut- fer un agraïment especial als quatre síndics

de la UdG que m'han precedit; tots ells, amb la seva tasca han contribuït, des dels inicis de la nostra universitat, a fer de la UdG una universitat millor i a consolidar el funcionament d'una institució, el síndic o síndica, que es fonamenta en els valors i principis més essencials de la convivència democràtica. En particular, vull expressar un agraïment personal al meu antecessor, el Dr. Joan Manuel Del Pozo, pel seu suport i ajut en desenvolupar la successió de forma fàcil i eficaç, amb consells i assessorament de gran vàlua, així com per les sàvies aportacions i reflexions fetes al llarg dels seus anys com a síndic. Els dos últims anys del síndic Del Pozo han estat temps difícils; van coincidir plenament amb l'època pandèmica i l'activitat de la sindicatura es va veure afectada, com ho va estar tota la vida universitària, per les dificultats que tots coneixem. El síndic, en les memòries de 2020 i 2021, qualificava la situació de "duresa literalment extraordinària", per ser inèdita i per ser "fortament lesiva per a la salut de moltes persones, restringint i limitant els hàbits i formes d'estudi, treball i convivència". En la meua presentació al Claustre d'aquesta memòria el dia 1 de desembre de 2022 vaig recomanar especialment la lectura de les memòries de 2020 i 2021. Crec que de l'excepcionalitat i la duresa de la situació viscuda n'haurien de sorgir aprenentatges i avenços que ens facin ser millors com a persones i també com a Universitat, en totes les dimensions de la nostra condició humana. Sovint diem que les crisis són grans oportunitats per realitzar canvis en la bona direcció. A vegades és així i altres vegades, no. En qualsevol cas, tot dependrà de la voluntat i la capacitat intel·lectual, social i política per aprofitar-ho.

Vull agrair també al personal tècnic de l'oficina de la síndica, en particular a la Rosa Verge, el seu suport i ajuda que ha estat inestimable durant aquests primers mesos.

La memòria del 2022 correspon al que podríem anomenar "situació post pandèmica", amb la recuperació de l'enyorada presencialitat però també, certament, sense perdre de vista les conseqüències, pràctiques, aprenentatges, novetats o canvis que la pandèmia ens ha deixat. No podem deixar d'expressar, un cop més, el reconeixement a l'esforç, la persistència, la flexibilitat, el compromís i la dedicació mostrades per la immensa majoria de la nostra comunitat universitària durant aquesta difícil i complexa etapa.

Recollint el consell d'Abraham Lincoln, a qui cita el síndic Del Pozo en la memòria del 2020 per il·lustrar la lluita contra la pandèmia, i que diu: "*La probabilitat de perdre en la lluita no ens ha de dissuadir de donar suport a una causa que creiem que és justa*", podem afirmar més que mai que, amb pandèmia o sense, una de les principals capacitats humanes és aprendre a resistir i a ser resilents, però ser-ho per no defallir en la lluita per les causes més justes. Assumeixo que l'obligació principal en la feina de síndica és donar suport a les causes justes i no desanimar-se: resistència al desànim i voluntat de superació.

Montserrat Palma Muñoz

Síndica de la UdG – Desembre 2022

2. Consideracions generals

El **nombre total de casos presentats i atesos** per la síndica aquest any ha augmentat: 100 casos, respecte als 71 l'any anterior (2021), i encara més significatiu seria l'augment si ho comparem amb el 2020 amb 41 casos. Tant l'augment de l'any passat com el d'enguany tenen la mateixa explicació. Ve donat per l'entrada, cada any més nombrosa, de queixes en relació a la preinscripció i assignació de places als estudis de Medicina. L'any passat van ser 15 i enguany s'han més que triplicat pujant a 52. Es tracta d'un conjunt de casos que tot i arribar a la síndica de forma individual i que comptabilitzem individualment, són reiteratius d'una mateixa qüestió, amb redaccions quasi idèntiques en el plantejament del problema. Descomptant aquests "casos", la línia de moderació i estabilització de casos que arriben s'hauria mantingut entre els 40 i els 50 dels últims anys.

Pel que fa a l'expectativa de **solució** dels casos plantejats, el resultat continua essent força positiu: 17 casos han trobat solució favorable i 6 han resultat desfavorables a l'expectativa de la persona afectada⁽¹⁾.

De la resta, 69 han rebut informació i consell (normalment amb la consideració de positiva i útil) i 5 han demanat només que es registressin els fets, sense més demanda, a efectes de constància d'alguna disfunció que els ha molestat.

De la distribució de casos per **col·lectius**, el nombre més alt correspon als usuaris externs, 53 (52 dels quals són els candidats a ocupar una plaça als estudis de Medicina i per tant podrien ser considerats del col·lectiu estudiantat), seguit de l'estudiantat UdG, 29. És evident que el col·lectiu més nombrós que presenta queixes i greuges a la síndica continua essent l'estudiantat, molt per sobre del col·lectiu del PAS i el del PDI.

La distribució per **gènere** dona aquest any un resultat no habitual: 65 són dones i 33 homes, no habitual per la desproporció, ja que la majoria de dones solia ser-hi però no tan significativa. L'explicació podria ser que de les 52 sol·licituds rebudes pel tema de Medicina 41 són de dones.

No hi hagut iniciatives de caràcter col·lectiu, la totalitat de les queixes o greuges presentats ho han estat a títol individual, tot i que, com hem dit abans, la majoria dels referits al procés d'assignació de places a Medicina son reiteratius i amb textos pràcticament idèntics.

La **localització** de casos dona un repartiment força igual entre els centres. Hi ha una punta de concentració de casos al genèric UdG (58), que s'explica per iniciatives similars de 52 persones sobre l'assignació de places al grau de Medicina. No hi ha cap dada que pogués fer pensar en anomalies específiques de gestió o en excés de conflictivitat en un centre concret. Per nivells acadèmics, és natural, pel major nombre de matriculats, que

---

¹ Favorable: Quan el greuge presentat s'ha resolt favorablement als interessos de la persona
Desfavorable: Quan el greuge s'ha resolt de forma no favorable als interessos de la persona

sigui en els Graus on es registren 18 casos com a xifra ben diferenciada, seguida dels doctorats (7) i dels màsters (4).

Des del **punt de vista qualitatiu o temàtic**, s'observa una punta de casos d' accés i permanència (52) que respon als mateixos casos de la consulta sobre assignació de places al Grau de medicina. No hi ha més puntes d'especial interès: alguns casos de contractes i retribucions (7), alguns també de serveis i campus (7), però sense arribar a xifres significatives.

3. Recomanacions generals

De l'anàlisi més qualitativa de les dades presentades de forma sistemàtica en l'apartat anterior, com sempre ho han fet els síndics, és convenient que la síndica plantegi algunes recomanacions en línia amb les funcions i atribucions que els estatuts li atorguen de portar a terme actuacions i realitzar propostes dirigides a la millora de la qualitat universitària. A partir doncs dels casos atesos durant l'any 2022, fem a continuació algunes recomanacions en qüestions que considerem d'interès per a la comunitat universitària i pel bon funcionament de la institució:

1. **Digitalització, virtualització i teletreball.** L'any 2022, afortunadament, ja no ha estat restringida la presencialitat i hem pogut recuperar un funcionament quotidià pràcticament equivalent al d'època pre-pandèmica. Però algunes pràctiques desenvolupades per causes de força major durant la pandèmia, s'han integrat en la nostra quotidianitat. El teletreball en el sector del PAS, la virtualitat en algunes activitats docents, de gestió i participació com les reunions d'òrgans col·legiats o de coordinació de la docència i la recerca, la generalització de procediments digitals en la tramitació administrativa, entre altres, tenen ja un alt grau d'implantació i han aportat millores en termes d'eficàcia i eficiència per a la institució i els seus membres. La celeritat amb què molts d'aquests instruments van ser implantats, malgrat ho hàgim fet prou bé, pateix encara de moltes imperfeccions i genera en els usuaris (estudiantat, PDI i PAS) dificultats i obstacles que massa sovint encara coarten la seva relació amb l'administració o el seu accés als serveis i prestacions que ens corresponen com a institució universitària. Per això, hem insistit – i insistim- davant diferents instàncies de la universitat en la necessitat de continuar treballant i millorant els mitjans tècnics per eliminar els perjudicis que poden patir els usuaris, especialment en les dificultats dels procediments administratius que són els que ens han arribat més a l'oficina de la síndica. Aquesta millora en els procediments digitals, tal com reclamava el síndic en memòries anteriors, ha d'anar acompanyada de la necessària reducció de burocràcia, problema que va més enllà de la nostra Universitat però que no podem obviar. Cal persistir en la voluntat, sovint manifestada però difícilment aconseguida, de reduir i aprimar l'excessiva càrrega burocràtica a què ens veiem sotmesos els diferents sectors de la comunitat universitària i cal garantir l'equitat i l'accessibilitat en tots els procediments digitals que afecten els membres de la comunitat universitària.
2. Pel que fa a la **tercera llengua**, tema recurrent en les memòries del síndic dels últims anys, cal dir que enguany hem vist encara alguns casos heretats de la lamentable situació d'incoherències, canvis sobtats, moratòries i inseguretats jurídiques viscudes. Finalment, el Decret Llei 22/2021, de 5 d'octubre, de modificació de la Llei 2/2014, aprovat pel Parlament, pel qual el nivell equivalent al B2 deixa de ser obligatori, remet a la normativa aplicable dels plans d'estudi i altres normatives internes de les universitats, l'establiment de requisits en relació a l'acreditació de competències en una llengua estrangera. Tot i que des del punt de vista normatiu la regulació dels

requisits de tercera llengua ha quedat aclarida, caldrà informar molt bé des de la Universitat dels criteris que regeixen en cada pla d'estudis. Seria convenient que cada Grau informi de manera expressa, diferenciada de la informació mínima general que se suposa que cada estudiant rep en iniciar el seus estudis, de l'exigència legal del nivell de tercera llengua, en el cas de que així ho determini el pla d'estudis o la normativa pertinent de la universitat; aquesta informació expressa s'hauria de produir amb el temps suficient –com a molt tard, per exemple, quan comença el segon curs– perquè l'estudiant, ara ja no “beneficiat” per cap moratòria, pugui accedir realment a les vies per assolir el nivell exigít i no trobar-se, com encara passa, que s'adona de la seva deficiència al moment de demanar el títol de graduat/da.

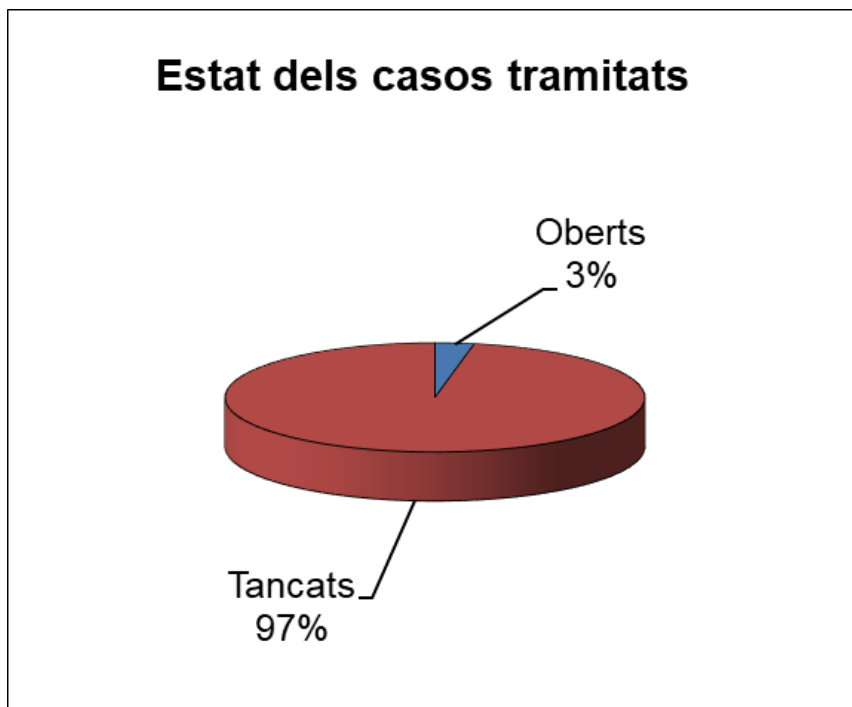
3. Han arribat a l'Oficina casos referents al desenvolupament dels **expedients de convalidació**. És lògic que les expectatives dels sol·licitants de reconeixement de crèdits siguin sempre a l'alça i és d'agrair la predisposició i l'encomiable tasca d'assessorament i acompanyament que fan les coordinacions d'estudis i les secretaries acadèmiques. Tanmateix, en algunes ocasions, els estudiants expressen que les informacions o recomanacions que han rebut no coincideixen o pateixen de certes ambigüitats i manca de precisió. Això genera frustracions i malestar en els sol·licitants i em fa pensar que cal insistir en assegurar que l'assessorament o informació que reben sigui contrastat, clar i especialment curós per a no generar expectatives desajustades. És probable que l'alteració dels canals de comunicació durant els mesos de confinament i d'emergència sanitària hagin també contribuït a generar malentesos i confusió en la tramitació d'alguns expedients, les queixes dels quals ens han arribat durant el 2022.
4. Pel que fa a la **preinscripció i assignació de places als estudis de Medicina** que, com ja hem indicat de forma reiterada, ha comportat l'entrada a l'Oficina de la síndica de 52 peticions, hem contactat amb altres síndics i síndiques de les universitats catalanes ja que molts dels casos rebuts també s'havien dirigit simultàniament als síndics i síndiques d'altres universitats, al síndic de Catalunya i a la DGU. Aquest és un tema que des de les sindicatures amb tota probabilitat tractarem de forma conjunta per fer arribar a les instàncies competents (CIC i DGU) les disfuncions que genera tant pels estudiants sol·licitants de plaça com pel funcionament i organització dels centres docents, a fi de que es prenguin les mesures corresponents. Els greuges que plantegen les persones afectades tenen a veure amb les peculiaritats dels estudis de Medicina, en particular la relació tan desproporcionada entre oferta de places i demanda, a la forta pressió que pateixen els candidats i candidates i també a algunes condicions de la carrera acadèmica i professional. Com a síndica, em preocupa especialment que el procés d'assignació i reassignació s'allarga en el temps, sovint fins ben entrat el primer trimestre, provocant que els i les estudiants que finalment poden obtenir plaça hagin de passar per mesos d'inseguretat i incertesa sobre on podran cursar finalment els seus estudis; també es produeixen inicis de curs que s'estronegen per canvis sobrevinguts amb els perjudicis que això provoca en l'aprofitament acadèmic de l'alumnat de primer. Així mateix, els centres docents veuen alterada la seva programació i organització docent amb els canvis d'alumnat -alumnes que arriben, altres que se'n van,...- precisament durant les primeres setmanes del

curs. Ens consta que en diverses instàncies acadèmiques i administratives aquest tema s'ha tractat (Conferència de Degans, CIC,...) però, com a síndics i síndiques haurem d'insistir que s'han de cercar les solucions adequades.

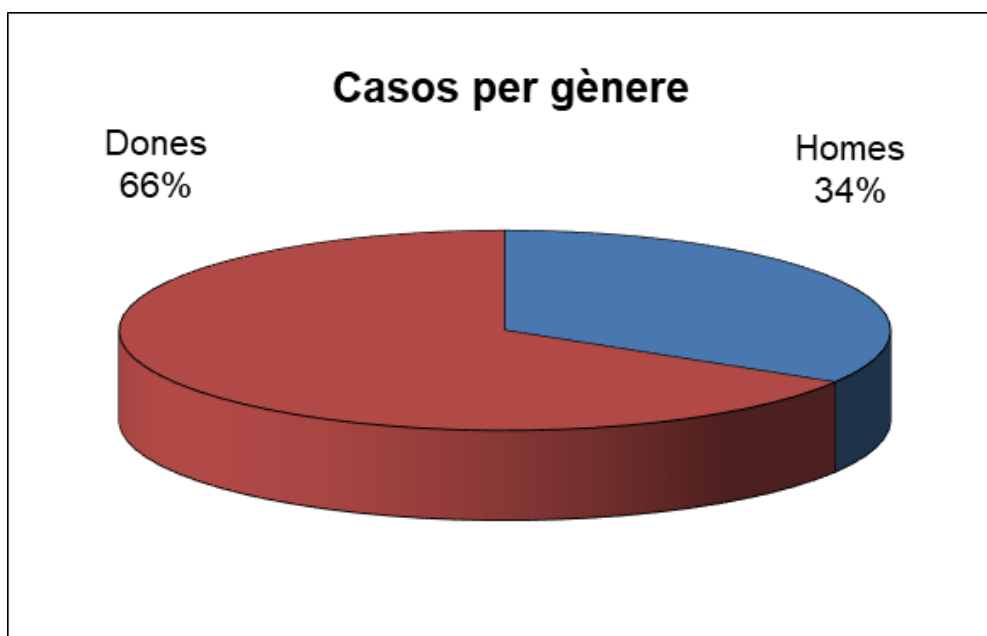
5. Després de la pandèmia, no només a la Universitat, la **salut mental** ha passat a ser una preocupació social preferent. A la trobada anual de la Conferencia Estatal de Defensorías Universitarias, celebrada a Santiago de Compostela el setembre de 2022, aquest va ser un dels principals temes tractats. Per fortuna i per fi, es parla de salut mental, malauradament com una conseqüència més de la pandèmia, però en aquest cas parlar-ne, ocupar-se i preocupar-se pel tema és quelcom positiu; socialment, institucionalment i com a universitats hi ha iniciatives diverses en marxa; però hi ha molta feina per fer. La nostra universitat ha impulsat recentment el reforç del servei d'atenció psicològica; la Generalitat i en particular el Departament d'Universitats i Recerca, ha establert una dotació pressupostària per promoure programes de salut mental a les universitats; el Ministeri d'Universitats ha promogut una gran enquesta sobre el tema. Fem aquesta consideració no pels casos atesos durant aquest any a l'oficina de la síndica, sinó perquè és un tema que ens ha de fer estar molt atents en relació al benestar emocional i la qualitat de vida de tota la comunitat universitària; els experts coincideixen que els efectes de la pandèmia, especialment en adolescents i joves, tardaran temps en manifestar-se, expressar-se i voldran temps per guarir. Des de la nostra responsabilitat oferim el màxim suport per contribuir al benestar de la comunitat universitària.

4. Dades

Durant l'any 2022 es van atendre un total de 100 casos a l'Oficina de la Síndica de la Universitat de Girona, dels quals un 97% s'han tancat abans de desembre i un 3% continuen oberts.

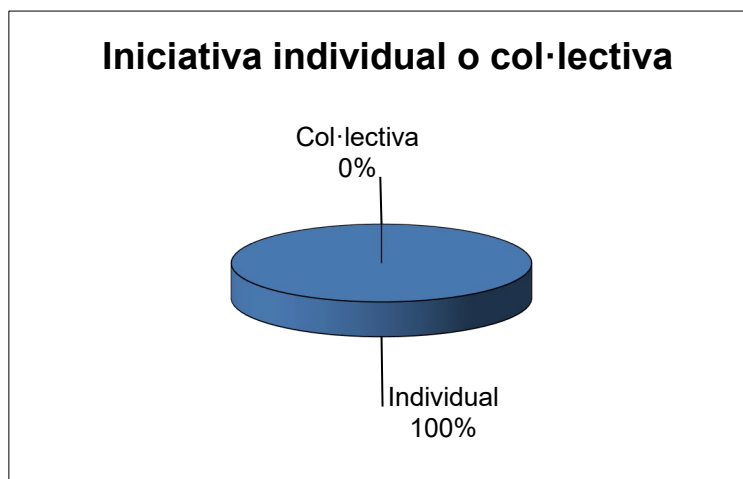

D'aquests casos un 66% han estat presentats per dones i un 34% per homes.

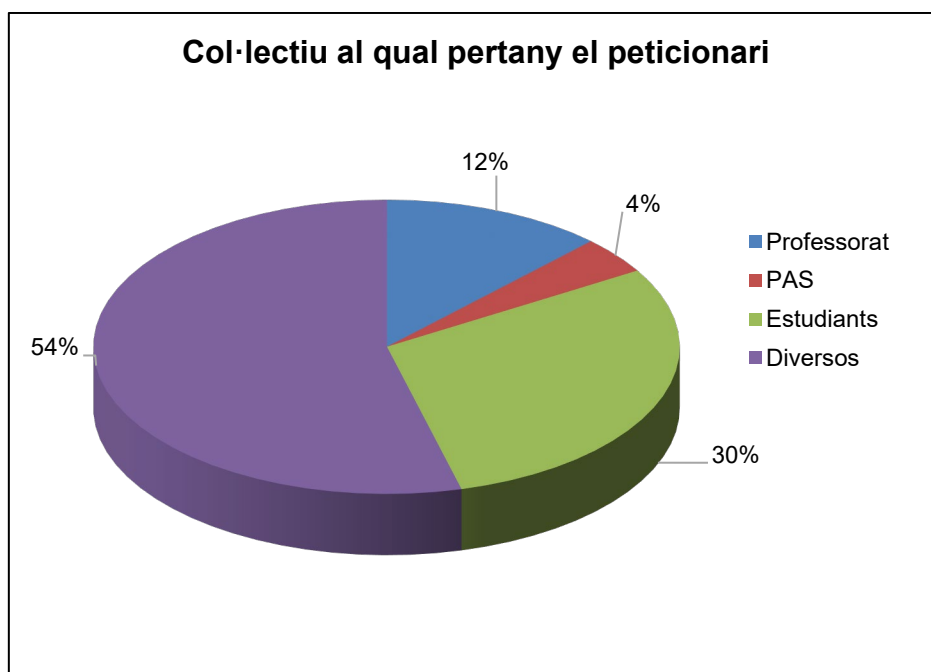

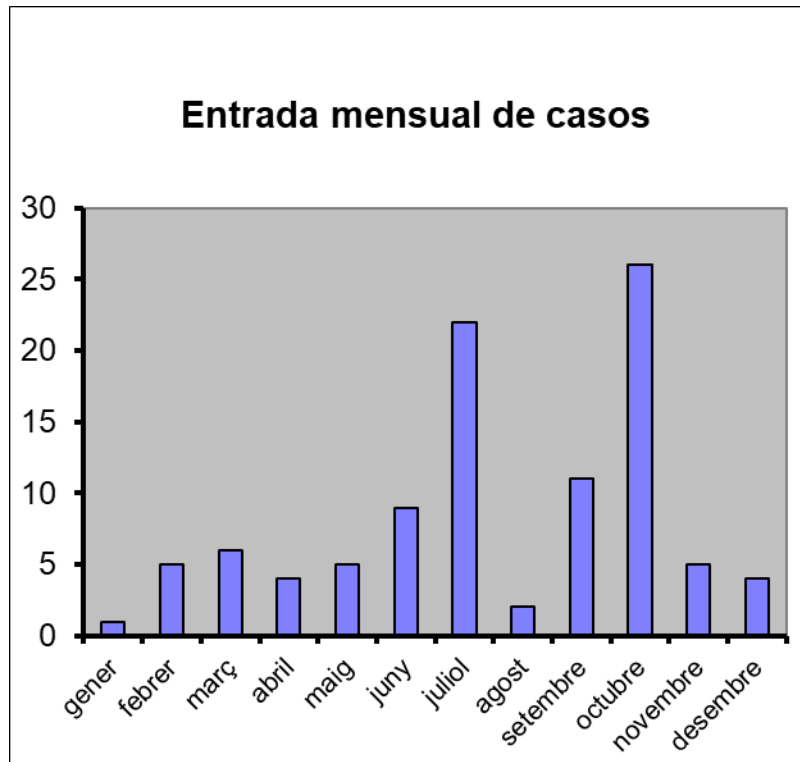
El 100% s'han presentat de manera individual.

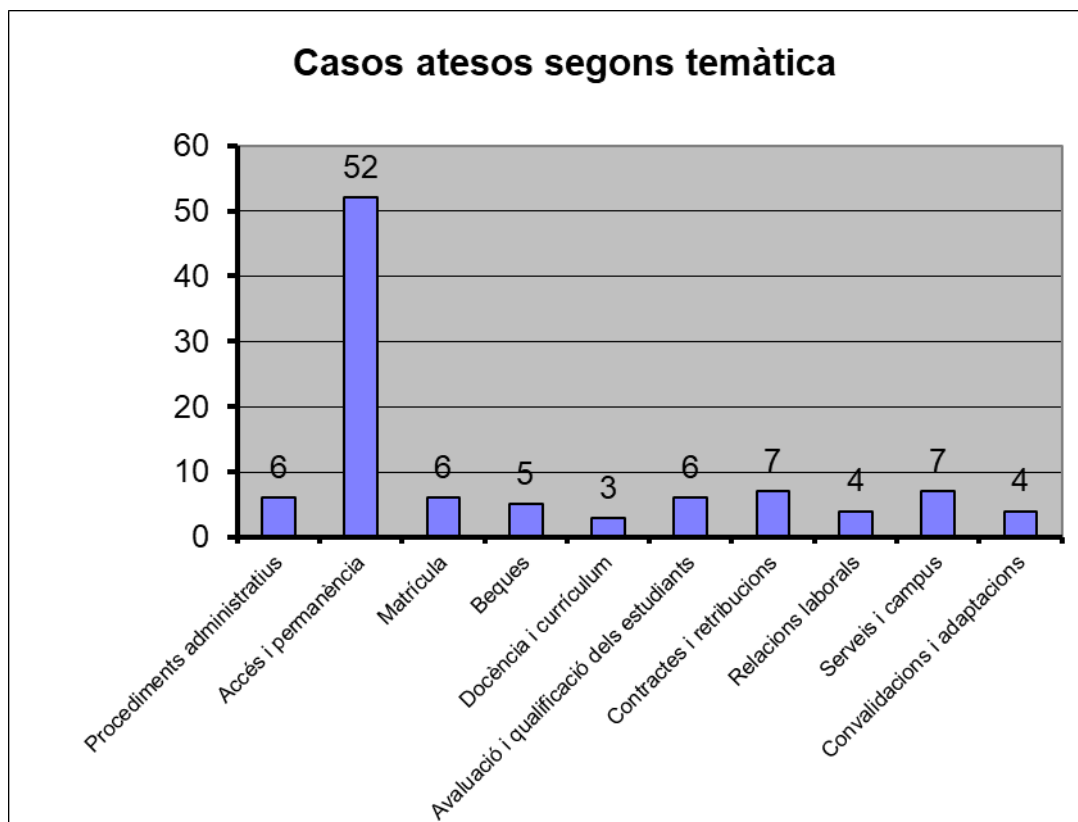
El col·lectiu amb més presentació d'assumpes ha estat el d'usuaris externs amb 54% del total, seguidament d'estudiants amb un 30%, del personal docent amb un 12% i del PAS amb un 4%.

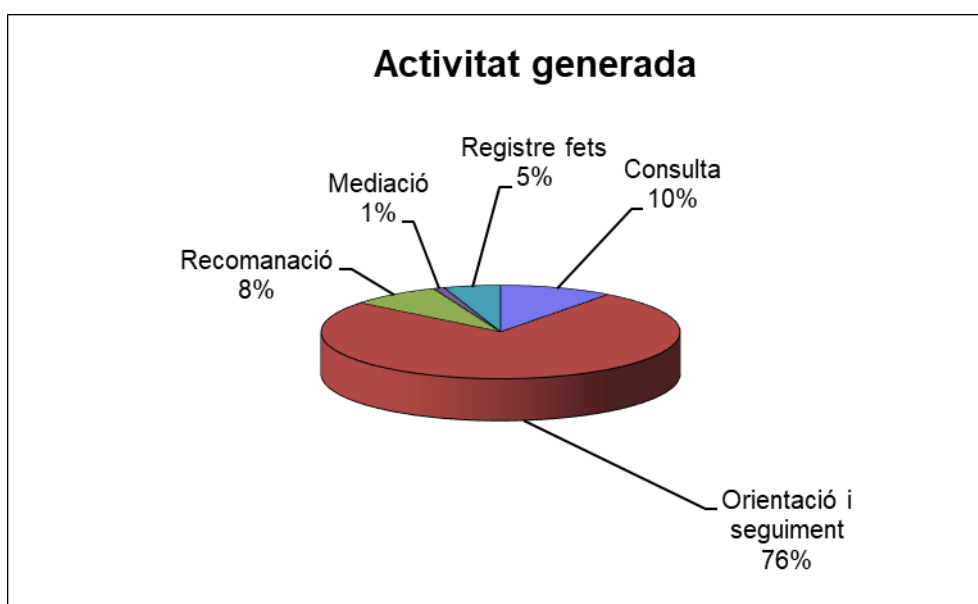
Si ens centrem en els mesos de l'any que més casos ens han entrat a l'Oficina podem observar que els mesos de juliol, setembre i octubre són els més considerables.

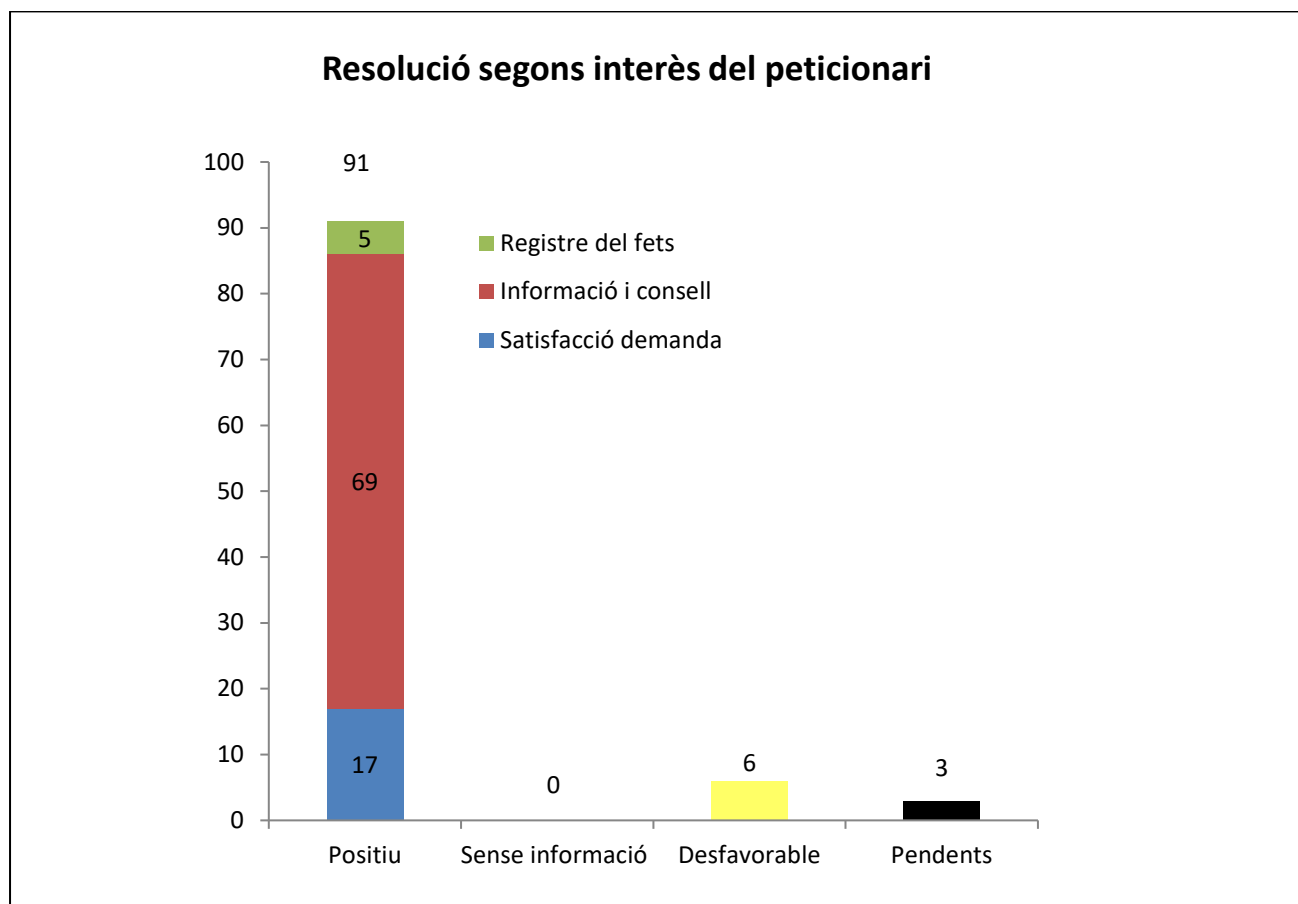
Segons el tema tractat, es reflecteix que 52 afecten a accés i permanència, 7 a contractes i retribucions, 7 a serveis i/o campus de la Universitat, 6 a matrícula, 6 a procediments administratius, 6 a avaluació i qualificació dels estudiants, 5 a beques, 4 a convalidacions i adaptacions, 4 a relacions laborals i, finalment, 3 a docència i currículum.

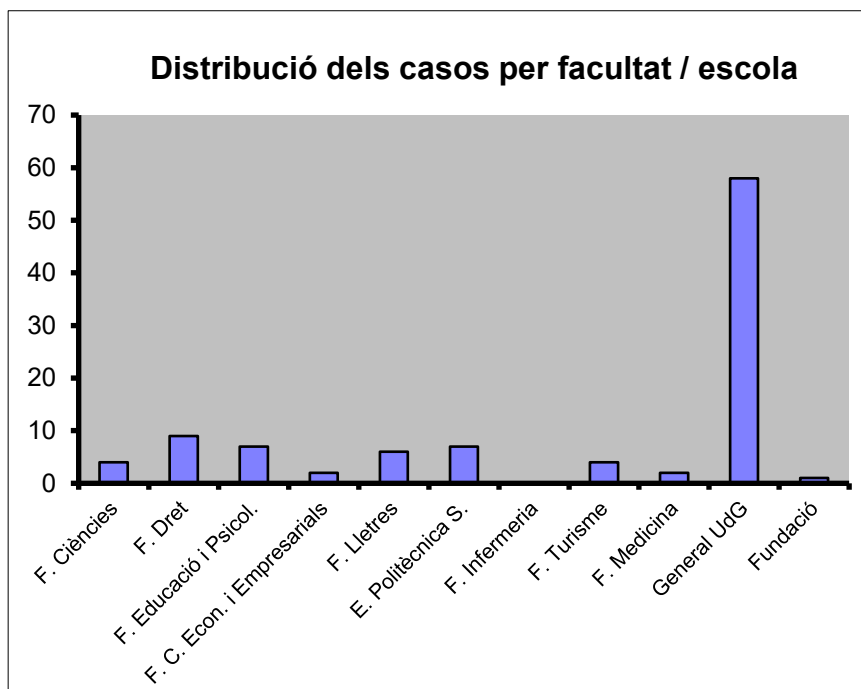
Referent a l'activitat generada podem apreciar que un 76% ha generat una orientació i seguiment, un 10% una consulta, un 8% una recomanació de la síndica i un 5% un registre dels fets, un 1% una mediació.

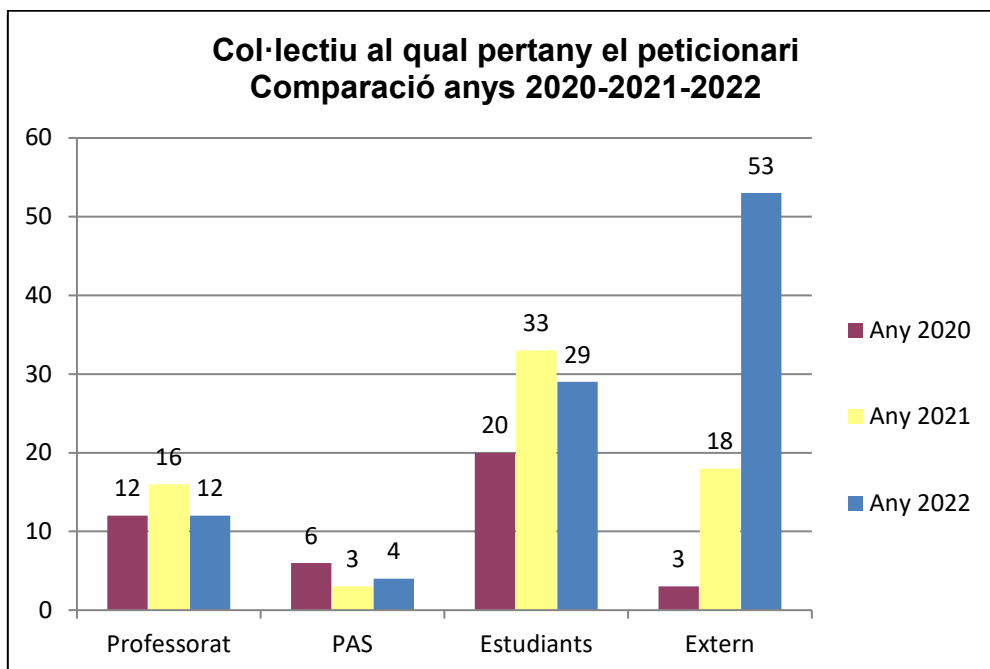
Sobre la resolució dels casos podem dir que 91 es van tancar de manera positiva, dins d'aquests 17 es van resoldre satisfactòriament, en 69 casos vam donar informació i vam aconsellar a la persona interessada i en 5 casos vam registrar els fets a petició de la persona interessada. De la resta de casos 6 es van tancar desfavorablement als interessos de la persona interessada i 3 resten pendents.

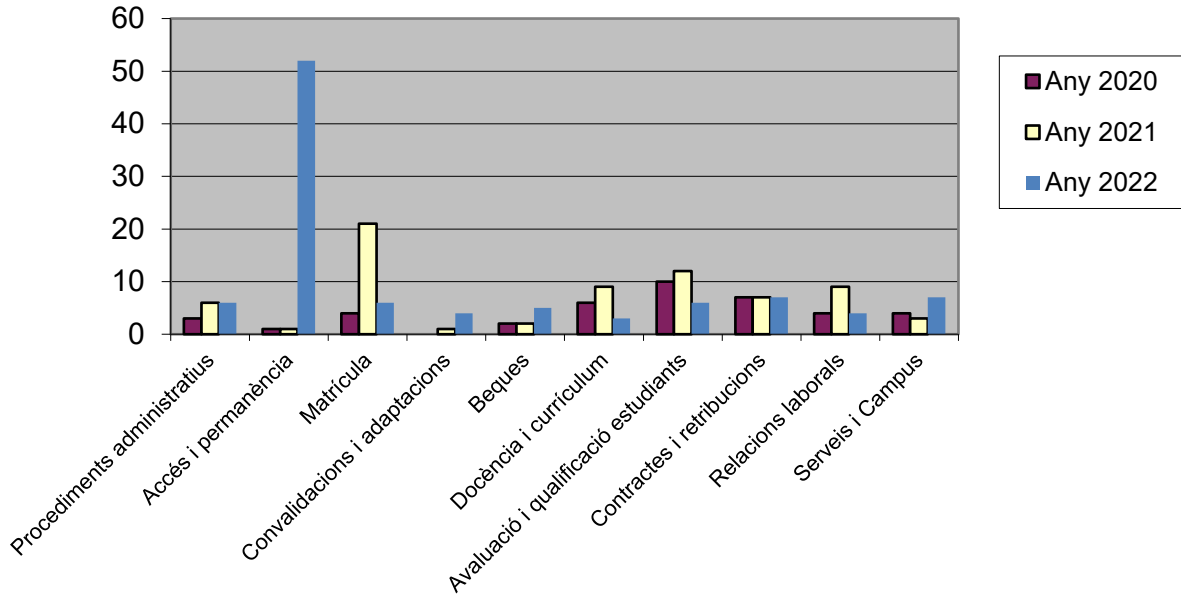
Segons els centres, el repartiment ha estat el següent:

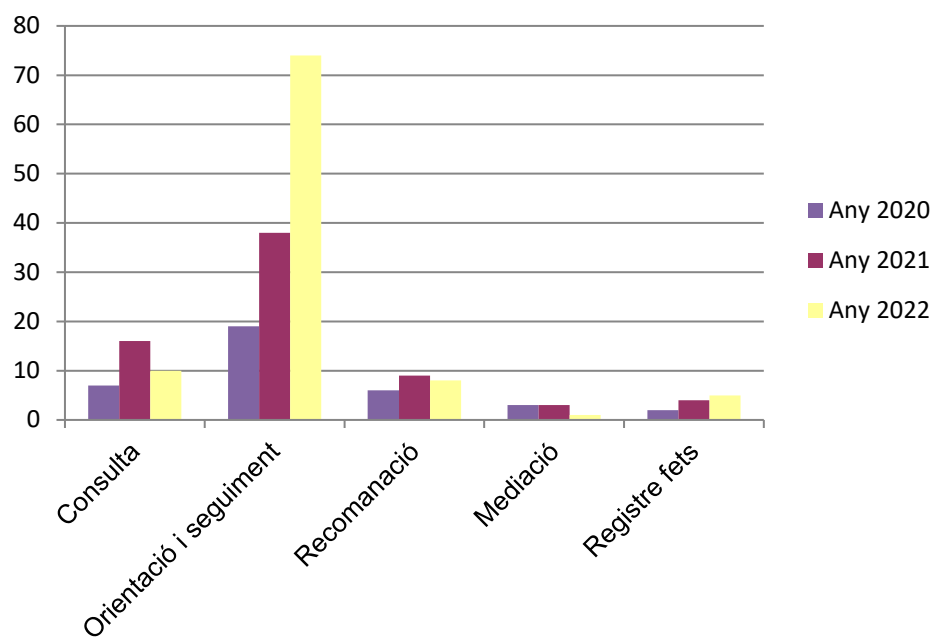
L'evolució dels casos en els darrers anys estat la següent:

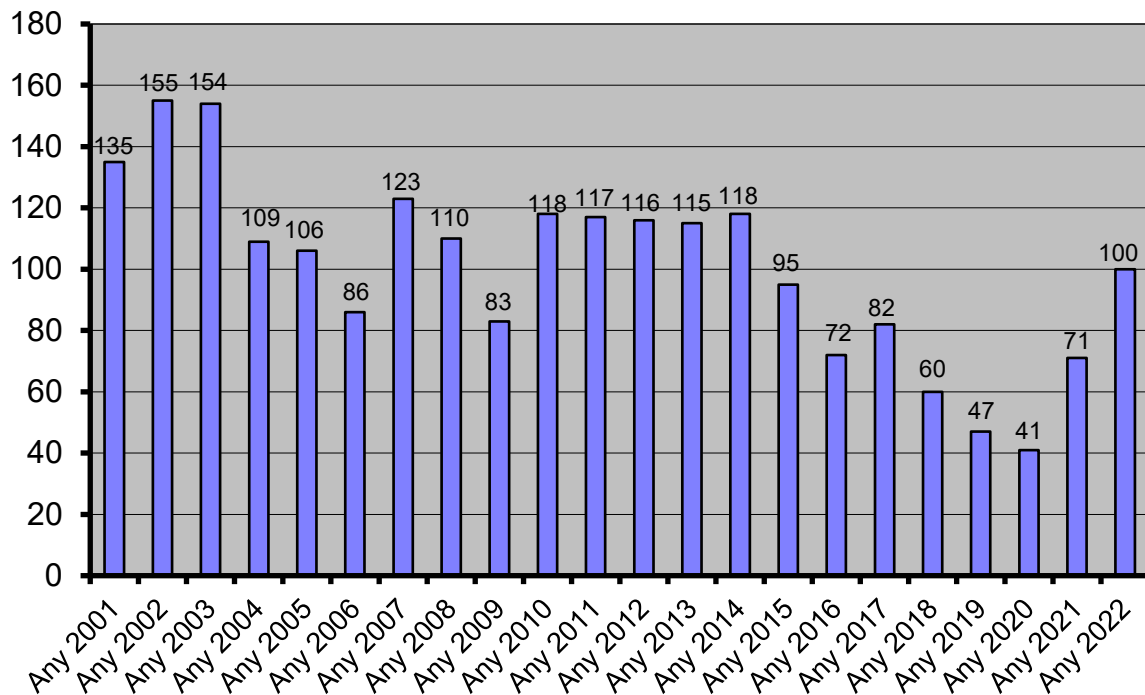
Casos atesos segons temàtica Comparació 2020-2021-2022

Activitat generada Comparació anys 2020-2021-2022

Entrada anual de casos

Comparativa Casos per Facultat i Escola 2020-21-22

